

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De transfiguratione d[omi]ni ca. lxxxvj.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Euangelica

Upsi memoria tyberij et sul nois. z e i regio
nephenicis: vbi ab radice libani oriunt duo
fontes. ior. et dan. qz riuuli sociati sub mon
tibogelboe sub vrbe cedar: fecus medicabilia
balnea: iordanē faciūt Sz z nomē ei? et suis
noibz qsi pponūt. Tū hieronym? dicē Quia
ciuitas illa olim dicta ē dan. vbi vitulū aure
um posuit hieroboā: a q riuus pterflūēs dī
ctus ē iordanis. qsi ex noie fontis z ciuitatis
cognouit. Ciuitas eadē nūc paneas dī. Jo
seph? dicē yltra cesareā. c. xx. stadij modicuz
lacū ēē: q a rotūditate pbiola dī. sp plen? et
nūqz exuberās. Ibi oriū iordanis. et paulo
post terrā ingredit: z ad radice libani ebullit
qd prim? pbiolū? tetraarcha dēphendit. Nā
missis i pbiolā paleis: eas apd paneas red
ditas inuenit Sic ioseph? vocat fontē s b li
bano. Dicit etiā sup seleucia et qdā lacu na
sci riuū: quē vocat minore iordanē. z ex duo
bus riuis ad locū q dī aureū tēplū iouis cō
fluentibz iordanis pficiūt. Et interrogabat te
sus discipulos suos dicens Quē dicit hoies
ē filiū hois Esse filiū hois soll chz? uenit
Adā ei fili? tre: alij filij hoim. sol? chz filij
hois vni? At illi dixerūt. Alij ioannē baptē
stā. alij heliā. alij hieremiā. aut vni ex pphis
id ē heliseū. Quia chz baptizabat. putabāt
suscitātū baptistā vel ppham aliquē duoz. q
trāsentes iordanē baptisimū pfigurabant. i.
belie z helisei. Hieremiā pō id. qz sanctifica
tus ab vtero legit. Augustin?. Pōt mouere
q lucas dicē dūm interrogasse discipulos cū
esset iol? orās. Vate? pō dicē in via: sed eū
mouet q nūqz orauit i via. Forte bis qsiuit
Cūqz qsiisset ab illis suā vel ipoz sniam dixit
petr? p oibz. Tu es chz filij dī viul. i. tu es
bō fin q vni? es p pncipibz tuis: et es de?
filij dei viul. Hebrei ei p sūcuerūt delum vo
care viulū in suggillationē idolorū q non vl
nūt. Et ait iesus. Beat? es simon bartona. i.
bar ioanna. i. fili? ioānis. Dicit emē qdā vi
cio scriptoz corrupte positū iona p ioanna.
Et addidit. Tu es petr? qd latini et greci di
cunt petrā. hebrei z syri cephā. Idez g est. tu
es cephas. Et sup hāc petrā a q dicer? petr?
edificabo ecclesiā meā. Vel sup hāc petram
quā p fessus es q sola fundamentū est. Et p
misit se ei daturū clauēs regni celoz. Forte
tunc ei soli dedit: vel post resurrectionē cum
alijs. Tūc cepit iesus discipulis suis ne cul
diceret q ipē esset chz. Ubi itelligendū est

tunc donec eo suscitato qd audierāt i aure p
dicaret sup tecta. Tūc cepit eis oñdere: quia
oportebat eū ire hierosolymā z mlta pati et
occidi: z tertia die resurgere Duo seorsum af
sumpro: dixit et pet? Absit a te dñe non erit
tibi s. Grec? hz. ppit? sis tibi dñe. Cui dñs.
Vade p? me sathana: nō sapiēs ea q dei sunt
id ē seqre sniam meā nec aduerser? mibi. Sa
thanas em aduersariū sonat. Fuerūt q dice
rent petrū nō esse correptū: sed sathana hoc
ei suggerentē. ob ei? hūc errore. s. qz credidit
sathane. etiā dicit q dicitur ei est: beatus es
pmissionē futurā em esse. i. beat? eris. Tunc
cōuocata turba cū discipulis ait. Si quis vult
reire post me: abneget semetipm z tollat cru
cem suā z sequat me. Crux pō triplicit? tollit
Per martyriū. p mortificationē carnis. per
proximi cōpassionē.

De transfiguratione domini.

Capitulum. LXXXVI.

Post dies septē

assūpsit petrū iacobū z ioānē fra
trē ei? z duxit illos ad mōtē thab

bor excellū vt oraret.

Lucas dicit die. viij.
euz die in q pdixerat
qsdam de eis visuros
anqz morerentur glo
riā regni. et illum in q
viderūt cōnumerās.
Matthe? z marcus
vj. medios tm ponen
tes. Et norandū q matthe? dicit iacobū fra
trē ioānis. Augustin? sup eplam ad galatas
scribit iacobū epm interfuisse trāffiguratō
nē. cui etiā videt ambrosi? p sentire. Et factuz
est dū oraret: tranffigurat? est ante eos.
Et facies ei? resplescit
sicut sol. z vestimen
ta ei? facta sunt alba
sicut nix. qliā follo nō
pōt facere sup terras.
Et apparuerunt illis
moyses z helias lo
quētes cū eo de excel
su quem cōpleturus
erat i hierlm. i. d mor
te eius. et ait petrus.
Dñe bonū ē nos hic

Quarto miliario a
nazareth ē mōs tha
bor: i descēsu cuius
melchisedech obula
uit abrae. Secūdo
miliario a thabor est
mons hermon.

Videt tritetas esse in
pō expozitorū angu
stini z abre sij z mat
thei. em matthe? dicit
iacobū zebedel frēz
ioānis q maior dicit?
ē cū eēt minor natū i
terfuisse trāffiguratō
nē Augustin? videt
p tradicere: iacobum
epm interfuisse. Les
gū aut q iacobū al
phei minor scz q et

esse. si vis faciamus
hic trā tabernacula
tibi vñū. moysi vñū.
et helye vñū Et factā
est vox d̄ nube dicens
Hic est fili⁹ meus di
lectus: ip̄m audite.
Cūq; timore corruis
sent discipuli: tetigit
eos iesus et ait Sur
gite nolite timere Et
descēdēs p̄ceptū eis
ne cui dicerēt donec
resurgeret. Quidam
dicūt hāc ch̄i gl̄iam
in aere circūfuso fuis
se nō in corpe. quod
tunc habebat morta
le Alij ad tps depo
suisse mortalitatem.
Alij ip̄m sp̄ habuiss̄

frater dñi dicitus est.
ep̄s hierosolymitan⁹
fuerit Qd̄ sic solui p̄t
qz oēs ep̄scopi fue
rūt. et sic nō ē p̄trariū
p̄cipue cū non dicat
hierosolymitan⁹ ep̄s
sed simpliciter ep̄us
Haḡ mouet qd̄ dī
cit ambro. q̄ primus
sacerdotalē solū ascē
dit. quod nequaq; de
iaco bo maiore pōt i
telligi sō dicendū q
pōt intelligi d̄ mysti
co solio sacerdotali.
qz primus martyriū
subijt. vñ d̄r Occidit
iacobum fratrē ioan
nis gladio.

se tale corp⁹ p naturā. s; vt videret et pateret
fecerat illd̄ mortale ad tps. et ibi q̄lis erat p
naturā talē se ostendit. et talē vt aiunt se de
dit discipulis in cena. qz talis i modico pōt
esse loco. Vanū est autē in hmōi laborare et
seq̄ naturā in miraculis. Ita em̄ i carne mor
tali oñd̄it gloriā immortalitatis: sicut post re
surrectionē in carne immortalē cecarices. et
palpādū se p̄buit et comedit. Et sic varie sen
tiūt auctores de moyse et helya. Et sup̄ lucā
iuenies gloriā q̄ dīc̄ eos ibi fuisse. Hoc po
tuit esse d̄ helya qui

Quattuor habebunt
corpora post resurre
ctionē. immortalitatē
ipassibilitatē. glorifi
cationē. agilitatē. et sicut aū passionē i corpe
mortalē dñs qdā siḡ immortalitatis oñdit. vt
qū discipulis corp⁹ suū dedit. ita etiā post re
surrectionē qdā signa corp̄is mortalitatis oñdit
vt qū thome cicatrices oñdit.

De lunatico Capit. LXXXVII.

Sequenti die

i ad p̄ces p̄ris sanauit filiū luna
ticū. quē oblatū sibi discip̄li sa
nare nō poterāt. Nō ex vicio lune patiūt lu
natici. s; demōes eos verāt his tps̄o: vt p lu
nam infamēt lune creatorē. Erubescat iulia
nus q̄ dīc̄ nullū petm̄ eē in puero Legit̄ em̄

de isto: qz a puericia lunatic⁹ fuerat: in q̄ si m
bil haberet suū demō: nō illū possideret. Cū
qz q̄sissent discipuli q̄re ip̄i nō eiecerit: ait. p̄
pter incredulitatē v̄iam. Quia si habuerit si
dem sic granū sinapis diceret̄ mōti huic trāsi
hinc et trāsibit. Qd̄ trāslatūe de diabolo p̄ri
ti quē eiecerat pōt intelligi. qz a nullo ad fr̄y
legit̄ factuz. nisi qz ad p̄ces gregorij neocesa
riensis legit̄ qdā mons retract⁹ et dedisse lo
cum basilice fabricande. Et ad p̄ces cuiusdā
patris lapis trāslatus de horto Vel gr̄a cū
pli. p quolibet ip̄ossibili dicitū est. Vñ in lus
ca aliō est exemplū. Dicitis huic arbori mo
ro. trāslantare in mare et obediet vob̄.

De verbis dñi q̄bus innuit tridnū mo
tis sue. Capit. LXXXVIII.

Accesserūt

e seoz ad iesus dicētes. Vade hinc
id ē de galilea. qz herodes q̄rit te
interficere: et ait illis. Ite dicit vulpi illi: qz
ecce demonia eijcio. et sanitates pficio hodie
et cras. et tertia die p̄sumoz. qd̄ est. Ipe non
occidet me. s; ego ponā aīaz meā: ita qz p̄ma
die mortis intrās infernū. tollā demoni r̄y
rannidē suā. In crastino educā captiuitatē
quā sanitati restitūā. dū portā paradisi. ap̄tā
ei ostendā. vel ponā eā i paradiso q̄ est in ex
tremis mar̄is orientē: q̄si restitūēs boīez san
tati quā pdiderat. Tertia die resurgā p̄sum
tus. Pōt tñ h̄ referri ad tres annos op̄atio
miraculoz ch̄i. in qz tertio p̄sumat⁹. Et
q̄si oñdens iesus qz nō moreret̄ i dñio herodis.
addidit qz n̄ capite septura in p̄ple aliq̄ me
phetā perire extra hierlm̄.

De tributo inuento in ore pisce.
Capitulum. LXXXIX.

Cum venisset

e capharnaū accesserūt q̄stozes et
sus capis. et missus a dño p̄t
ad mare tulit pisce i cui⁹ ore inuenit staterē
duo didrachmata: et soluit p se et p dño. Et
ei dñs loculos h̄iet: tñ ea que data erāt ei in
v̄sus pauperū i vsū p̄p̄riū noluit expendere.
Capli quesiērit q̄s eoz esset maior
Capitulum. XC.

Im autē disci

c puli q̄sissent i via q̄s eoz maior
eēt. accesserūt ad iesus et dixerūt

LIBRARIUS